

NAMING EN SHAMING VAN SLACHTERIJEN DOOR NVWA

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft in augustus en september 2018 een start gemaakt met de publicatie van een deel van de inspectiegegevens van grote roodvlees- en pluimveeslachterijen. Het ging om hygiëne- en dierenwelzijnsgegevens die per slachterij openbaar zijn gemaakt.

TEKST: YVON BEMELMAN BEELD: SHUTTERSTOCK

Doel van het openbaar maken, is om de naleving van regelgeving en transparantie binnen de roodvleesketen te bevorderen. Ook moet hiermee het consumentenvertrouwen in de overheid worden vergroot.

YVON BEMELMAN

Drs. Yvon Bemelman (management consultant, Condor-Consultancy) is sinds 1986 zelfstandig werkend professional op het gebied van kwaliteitszorg(en), de Warenwet en Europese wetgeving (food).

De NVWA krijgt veel verzoeken om informatie openbaar te maken.

Voor de vleessector heeft de NVWA, mede door het paardenvleeschandaal, het Verbeterplan Vleesketen opgesteld. Hieruit zijn nieuwe protocollen en methodieken ontwikkeld die geschikte uniforme data opleveren voor actieve openbaarmaking. Na de start met de slachthuizen zullen de andere bedrijven binnen het domein 'vlees en voedselveiligheid' snel volgen. Binnen dit domein vallen zowel de roodvlees- als de wild- en gevogelteketen.

De verwachting is dat uitsnijderijen en koel- en vrieshuizen snel zullen volgen. De NVWA is op dit moment bezig met een vernieuwde traceerbaarheidsmethodiek die eerst wordt uitgevoerd bij bedrijven die (op dit onderdeel) slecht presteren waarna het uiteindelijk wordt doorgezet naar alle bedrijven. Bij slachterijen wordt nu breder gekeken naar bacteriologische bemonstering en dan met name naar de effectiviteit van de verificatie ervan. Ook wordt gekeken hoe men inspeelt op trends en ontwikkelingen. Binnen een paar jaar moeten alle inspectierapporten via het internet inzichtelijk zijn.

GRONDSLAG EN RESULTATEN

Op basis van artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) worden de controlegegevens van de NVWA openbaar gemaakt. Hierin staat dat de informatie in het belang moet zijn van een goede democratische bestuursvoering en begrijpelijk en gemakkelijk te vinden moet zijn voor belangstellende burgers. Eerder heeft de NVWA inspectieresultaten bij de horeca en visafslagen vereenvoudigd openbaar gemaakt aan de hand van kleurcodes (groen, geel, oranje, rood) of wit in het geval dat er geen recente inspectiegegevens voorhanden zijn). Bij de openbaarmaking van de grote slachterijen werden percentages genoemd op basis van de naleefmonitor hygiëne en dierenwelzijn. Het percentage van de naleving werd berekend aan de hands van opgelegde maatregelen en boetes. De scores waren in het algemeen goed met helaas ook een aantal uitschieters naar beneden.

Echter, bij de berekening van de scores zijn er wel wat onduidelijkheden. Bij één inspectie met één maatregel krijg je 0 procent score, bij 3 inspecties en één maatregel 33 procent. Maar bij 29 inspecties en één

Na de start met actieve openbaarmaking van de inspectiegegevens van de slachthuizen zullen de andere bedrijven binnen het domein 'vlees en voedselveiligheid' snel volgen. Binnen dit domein vallen zowel de roodvlees- als de wild- en gevogelteketen. De verwachting is dat uitsnijderijen en koel- en vrieshuizen snel zullen volgen.

corrigerende maatregel is dit een score van 52 procent? Er wordt niet duidelijk gemaakt hoe men hieraan komt.

Bij geen score krijg je een 100 procent inspectieresultaat terwijl dit bij de horeca met de kleurcode wit wordt aangegeven. Wel mooi natuurlijk voor het gemiddelde van de naleefmonitor en het bedrijf, maar dergelijke gevallen moeten natuurlijk niet meegerekend worden.

STRAKS MEER OPENBAAR

Met de toekomstige openbaarmaking op basis van de Gezondheidswet kunnen er geen individuele belangenafwegingen worden gemaakt. Op dit moment kan de ondernemer nog voorafgaand aan publicatie zijn zienswijze geven en zo aangeven wat zijns inziens onjuist is. Op basis van de gezondheidswet kan het zijn dat de zienswijzefase wordt afgeschaft. Je kunt wel in bezwaar, maar in de tussentijd staat die (onterechte) informatie wel op de website. Als het bezwaar later wordt toegekend

wordt het verwijderd. Eventuele schadevergoeding mag het bedrijf voor de rechter uitvechten. De NVWA kan ook voorkomen dat steeds periodiek een besluit moet worden genomen. Dan wordt éénmalig een besluit genomen, waarna publicatie periodiek volgt. En dan gaat het hard.

Kan dat zomaar? Straks kan alle informatie die in artikel 44, derde lid, van de Gezondheidswet actief openbaar worden gemaakt. Hieronder vallen onder andere alle uitkomsten van controle en onderzoek en de daaraan ten grondslag liggende gegevens, de indeling van de nalevingcategorieën en waarschuwingen. Maar dat gaat niet zomaar. Wat uiteindelijk openbaar wordt gemaakt, zal eerst bij algemene maatregel van bestuur moeten worden vastgesteld. Hierin zal specifiek per wet en doelgroep/sector worden vastgelegd welke informatie openbaar wordt gemaakt.

De wijziging van de Gezondheidswet zal mogelijk later dit jaar in werking treden. Op dit moment ligt het voorstel nog bij de

Eerste en Tweede Kamer. De leden van de Tweede Kamer staan er over het algemeen positief tegenover. Daarna moet het nog langs de Raad van State voor advies. Dus, het zal nog wel even duren.

WAT TE DOEN?

Wat te doen bij inspectiegegevens online? Nu is het zo dat bij actieve openbaarmaking het bedrijf eerst kan reageren met een zienswijze van maximaal 50 woorden. Als deze niet terecht wordt bevonden door de NVWA, dan kan het bedrijf nog in bezwaar. Zorg er dan wel voor dat er tevens een voorlopige voorziening bij de bestuursrechter wordt aangevraagd, want dan wordt het (nog) niet openbaar gemaakt. Als het bezwaar ongegrond wordt verklaard, kan men in beroep. Als het beroep niet gegrond wordt verklaard, dan zal het uiteindelijk openbaar worden gemaakt.

Je kunt het nu nog rekken en de NVWA moeilijk maken, straks wordt dat een stuk lastiger. ●